

22 Ianuarie 2007, nr. 157

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul Legii pentru completarea art.5 al Legii privind indexarea depunerilor băneşti ale cetăţenilor în Banca de Economii

(înregistrat în Parlament cu numărul 4968 din 27 Decembrie 2006)

În temeiul Concepţiei de cooperare dintre Parlament şi societatea civilă, aprobată prin Hotărîrea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză şi Prevenire a Corupţiei prezintă raportul de expertiză a coruptibilităţii proiectului Legii pentru completarea art.5 al Legii privind indexarea depunerilor băneşti ale cetăţenilor în Banca de Economii.

Evaluarea generală

1. Autor al iniţiativei legislative este un grup de deputaţi în Parlament, ceea ce corespunde art. 73 din Constituţie şi art. 44 din Regulamentul Parlamentului.

2. Categoria actului legislativ propus este nu este determinată, ceea ce nu corespunde art.72 din Constituţie şi art. 6-11, 27, 35 şi 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001. Deoarece Legea nr.1530-XV este o lege organică, Parlamentul poate modifica şi completa prevederile ei doar prin adoptarea unei legi organice. Din aceste considerente, proiectul legii trebuie completat cu sintagma "Parlamentul adoptă prezenta lege organică".

3. Scopul promovării proiectului. Potrivit notei informative la proiect: "Completările propuse în Legea sus-numită vor contribui, indiscutabil, la protecţia socială mai pronunţată şi echitabilă a pensionarilor (cetăţenilor) de vîrstă înaintată, la realizarea şi promovarea principiilor şi garanţiilor sociale prevăzute de Constituţia ţării şi actele de drept internaţional la care Republica Moldova este parte, printre care Pactul internaţional al ONU cu privire la drepturile economice, sociale şi culturale, Convenţia OIM nr.117 privind obiectivele şi normele de bază ale politicii sociale, Carta socială europeană revizuită, adoptată de Consiliul Europei etc."

Fundamentarea proiectului

4. Nota informativă a proiectului de act legislativ supus expertizei este plasată pe site-ul Parlamentului.

Considerăm că în acest fel Parlamentul respectă principiul transparenţei procesului legislativ şi principiile de cooperare cu societatea civilă.

5. Respectarea termenului de cooperare cu societatea civilă

6. Suficienţa argumentării. Argumentarea conţinută în nota informativă nu este suficientă şi se bazează pe raţionamente populiste, nota nefiind întocmită potrivit rigorilor prevăzute de Legea 780/2001.

7. Compatibilitatea cu legislaţia comunitară şi alte standarde internaţionale. Potrivit lit. c) a articolului 20 al Legii 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să includă referinţe la reglementările corespondente ale legislaţiei comunitare şi nivelul compatibilităţii proiectului de act legislativ

cu reglementările în cauză.

Potrivit notei informative este menționat: "Completările propuse în Legea sus-numită vor contribui, indiscutabil, la protecția socială mai pronunțată și echitabilă a pensionarilor (cetățenilor) de vîrstă înaintată, la realizarea și promovarea principiilor și garanțiilor sociale prevăzute de Constituția țării și actele de drept internațional la care Republica Moldova este parte, printre care Pactul internațional al ONU cu privire la drepturile economice, sociale și culturale, Convenția OIM nr.117 privind obiectivele și normele de bază ale politicii sociale, Carta socială europeană revizuită, adoptată de Consiliul Europei etc."

8. Fundamentarea economico-financiară. Potrivit lit. d) a art.20 din Legea 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină informații privind „fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”. Potrivit art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare, materiale și de altă natură, se anexează fundamentarea economico-financiară.

Evaluarea de fond a coruptibilității

9. Stabilirea și promovarea unor interese/beneficii. Din textul proiectului nu rezultă stabilirea și promovarea expresă a unor interese/beneficii de grup sau individuale, necorelate/contrare interesului public general.

10. Prejudicii aduse prin aplicarea actului. Din textul proiectului și aplicarea ulterioară a acestuia nu rezultă expres prejudicierea intereselor (drepturilor, libertăților) anumitor categorii de persoane sau prejudicierea interesului public.

11. Compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației naționale. Prevederile proiectului nu sînt concurente cu alte prevederi ale legislației.

12. Formularea lingvistică a prevederilor proiectului. Formulările conținute în proiect sînt suficient de clare și concise, exprimările întrunind rigorile tehnicii legislative, ale limbajului juridic, respectă regulile de ortografie și punctuație.

13. Reglementarea activității autorităților publice. Proiectul nu stabilește atribuții ale autorităților publice, nici proceduri administrative noi sau alte chestiuni vizînd activitatea acestora.

14. Analiza detaliată a prevederilor potențial coruptibile.

	Articol	Text	Obiecția	Elemente de coruptibilitate și alte riscuri	Recomandarea
1	Art. I	Articolul 5 din Legea nr.1530-XV din 12 decembrie 2002 privind indexarea depunerilor bănești ale cetățenilor în Banca de Economii (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.174-176, art.1337), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatul (3) avînd cuprinsul: "(3) Depunătorii care au atins vîrsta de 90 de ani au dreptul la primirea sumei și soldului indicate în alineatul (1) integral, fără etape. Dacă numărul acestor	Prevederile conțin unele formulări incerte, care pentru viitor pot favoriza coruptibilitatea legii. Ne vom referi la sintagma " <i>Dacă numărul acestor depunători nu este considerabil pe anul respectiv</i> " și sintagma " <i>să efectueze anual plata depunerilor bănești și altor cetățeni, în ordine descrescîndă, care încă nu au atins vîrsta de 90 de ani</i> ". Astfel de formulări, în opinia noastră, atribuie o marjă discreționară destul de considerabilă Guvernului la luarea deciziei de a efectua plata depunerilor bănești. În mod special, atenționăm asupra sintagmei " <i>și altor cetățeni</i> ", deoarece ea poate fi interpretată selectiv, doar pentru anumiți cetățeni. Totodată, trebuie să atragem atenția și la sintagma " <i>Guvernul este în drept</i> ". În opinia noastră, Guvernul, ca orice autoritate publică, trebuie să aibă doar atribuții strict stabilite prin lege, în caz	Coruptibilitate Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive Atribuții paralele Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive	De revizui necesitatea promovării proiectului.

	depunători nu este considerabil pe anul respectiv, Guvernul <u>este în drept</u> să efectueze anual plata depunerilor bănești și altor cetățeni, în ordine descrescândă, care încă nu au atins vârsta de 90 de ani."	contrar, spațiul de manevră a Guvernului, pare a fi prea larg.		
--	--	--	--	--

Concluzii

Considerăm că promovarea proiectului legii expertizate în formula propusă poate genera eventuale cazuri de corupție.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției